

അദ്ധ്യായം 8. സംസ്കൃതസാഹിത്യം (തുടർച്ച)

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം I

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വര അയ്യർ

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 1

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വര അയ്യർ

(മലയാളം: സാഹിത്യചരിത്രം)

First published in print media 1953.

The electronic versions have been released under the provisions of [Creative Commons Attribution By Share Alike](#) license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [LuaT_EX](#) from [T_EX Live](#) 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

The production infrastructure of [River Valley Technologies](#) has been made use of in the production of these digital editions.

Cover: [Shakuntala](#), (she looks back at her lover, pretending to remove a thorn from her foot), an oil painting by [Raja Ravi Varma](#). The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

[Sayahna Foundation](#)

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

8	സംസ്കൃതസാഹിത്യം (തുടർച്ച)	1
1	ശങ്കരഭഗവൽപാദർ	2
2	ശങ്കരാചാര്യരെപ്പറ്റിയുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ .	3
3	ശങ്കരവിജയത്തിന്റെ അപ്രാമാണികത	4
4	ദേശം	5
5	വയസ്സും മഹാസമാധിയും	6
6	കാലം	7
7	മറ്റൊരു മതം	8
8	ജീവിതം	9
9	കൃതികൾ	10
10	ഭഗവൽപാദരുടെ മഹിമ	11
11	ശിഷ്യപരമ്പരയും മറ്റും	12
12	പത്മപാദാചാര്യർ	13

— 8 —

സംസ്കൃതസാഹിത്യം (തുടർച്ച)

(ക്രി. പി. 1300-ാമാണ്ടുവരെ)

ശ്രീഗൗഡപാദാഹ്വയയോഗിവര്യാൻ
ഗോവിന്ദപുജ്യാനന്ദ ശങ്കരാര്യാൻ
സുരേശ്വരാം സ്തോടകപദ്മപാദാൻ
നമാമി ഹസ്താമലകാൻ ഗുരൂന്മേ !

(ഭഗവദ്ഗീതാപദയോജന)

1 ശങ്കരഭഗവൽപാദർ

ഈ ലോകത്തിൽ പർവ്വതങ്ങളുടെ ചക്രവർത്തി ഹിമ വാനാണെങ്കിൽ പണ്ഡിതന്മാരുടെ ചക്രവർത്തി ശങ്കരഭഗവൽപാദരാകുന്നു. തങ്ങളുടെ ആവിർഭാവത്താൽ ഉത്തരസീമയെ അലങ്കരിക്കുന്ന ആ മഹാചലവും ദക്ഷിണസീമയെ അലങ്കരിച്ച ഈ മഹാപുരുഷനും ഭാരതഭൂമിയുടെ രണ്ട് അഭിമാനസ്തംഭങ്ങളാണ്. ശങ്കരാചാര്യരെപ്പോലെയുള്ള ഒരു സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രന്റെ — പദവാക്യപ്രമാണപാരിണന്റെ — പരമതത്വപ്രവക്താവിന്റെ — ജനനിയായിത്തീരുവാനുള്ള യോഗം നമ്മുടെ ജന്മഭൂമിയായ കേരളത്തിനാണല്ലോ സിദ്ധിച്ചത്! ആ സ്മരണ നമ്മുടെ ഹൃദയത്തെ വികസിപ്പിക്കും; ശിരസ്സിനെ ഉന്നമിപ്പിക്കും; ശരീരത്തെ കോശ്മയിർക്കൊള്ളിക്കും; കണ്ണുകളിൽ ആനന്ദബാഷ്പം നിറയ്ക്കും; നമ്മെ അഭിജാതന്മാരും ആത്മവീര്യവാന്മാരുമാക്കും. ആ മഹാത്മാവിന്റെ കനിഷ്ടസഹോദരത്വം ഒന്നുകൊണ്ടു തന്നെ നാം എന്നും, എവിടെയും, ഏതു പരിതഃസ്ഥിതിയിലും ധന്യന്മാരാണ്. വെറുതെയല്ല അദ്ദേഹത്തെ സർവജ്ഞനായ ശങ്കരഭഗവാന്റെ അവതാരമെന്നു ലോകം ഐകകണ്ഠ്യേന പുകഴ്ത്തുന്നത്. ശങ്കരൻ ധർമ്മസംസ്ഥാപനത്തിനുവേണ്ടി അവതരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് ഈ ആകൃതിയിൽ, ഈ പ്രകൃതിയിൽത്തന്നെ ആയിരിക്കുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

2 ശങ്കരാചാര്യരെപ്പറ്റിയുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

ഭഗവൽപാദരുടെ ജീവിതചരിത്രത്തെക്കുറിച്ച് സ്പഷ്ടമായി അധികമൊന്നും അറിയുവാൻ തരമില്ലാത്ത നിലയിലാണ് അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സ്ഥിതി. അവയിൽ (1) (വിദ്യാരണ്യൻ) മാധവാചാര്യരുടേതെന്നു പറയുന്ന ശങ്കരവിജയം, (2) ചിദ്വിലാസയതിയുടെ ശങ്കരവിജയവിലാസം, (3) ആനന്ദഗിരിയുടെ ഗുരുദിഗ്വിജയം, (4) രാജചൂഡാമണി ദീക്ഷിതരുടെ ശങ്കരാഭ്യുദയ മഹാകാവ്യം ഈ നാലു കൃതികൾക്കാണ് സാമാന്യം പ്രാധാന്യമുള്ളത്. കേരളീയനായ ഗോവിന്ദനാഥന്റെ ശങ്കരാചാര്യചരിതവും അപ്രധാനമല്ല. ഗോവിന്ദനാഥൻ കൊല്ലം എട്ടാം ശതകത്തിന്റെ ഒടുവിൽ കൊച്ചിരാജ്യത്തു ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹമാണ് ഗൗരീകല്യാണമെന്ന യമകകാവ്യം നിർമ്മിച്ചതെന്നും 28-ാമധ്യായത്തിൽ ഉപപാദിക്കും. പൂർവ്വകാലങ്ങളിൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കു ചരിത്രവിഷയകമായി ഉണ്ടായിരുന്ന അജ്ഞതയ്ക്കും അനാസ്ഥയ്ക്കും ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം മകുടോദാഹരണങ്ങളാകുന്നു.

3 ശങ്കരവിജയത്തിന്റേയും മറ്റും അപ്രാമാണികത

ശങ്കരവിജയത്തെ മഹാത്മാവായ വിദ്യാരണ്യന്റെ കൃതിയായി സങ്കല്പിക്കുന്നതു പ്രമാദമാകുന്നു. അതിൽ രാജചൂഡാമണിദീക്ഷിതരുടെ ശങ്കരാഭ്യുദയത്തിൽനിന്നു പല ശ്ലോകങ്ങൾ അവിടവിടെ പകർത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാരണ്യൻ ക്രി. പി. പതിനാലാം ശതകത്തിലും രാജചൂഡാമണി പതിനേഴാം ശതകത്തിലുമാണല്ലോ ജീവിച്ചിരുന്നത്. “വാഗേഷാ നവകാളിദാസവിദുഷഃ” എന്നേ ശങ്കരവിജയകർത്താവ് തന്നെപ്പറ്റി പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നതുള്ളൂ. അസംഭാവ്യങ്ങളായ സങ്ഗതികൾ അതിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അമരകശതകം കാമകല അഭ്യസിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി, പരേതനായ അമരകനെന്ന കാശ്മീരരാജാവിന്റെ പട്ടമഹിഷിയുമായി പരകായപ്രവേശനസിദ്ധി പ്രയോഗിച്ച രമിച്ച ആചാര്യപാദരുടെ കൃതിയാണെന്നു പറയുന്നത് അസത്യവും ആ പരമഗുരുവിന് അവമാനഹേതുക്കവുമാകുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ ആ ശൃംഗാരകൃതി നിർമ്മിച്ചത് അമരകൻ തന്നെയാണെന്നു കാശ്മീരകനായ ആനന്ദവർദ്ധനൻ ധ്വന്യാലോകത്തിൽ ‘യഥാ അമരകസ്യ കവേർമ്മുക്തകാഃ ശൃംഗാര രസസ്യന്ദിനഃ പ്രബന്ധായമാനാഃ പ്രസിദ്ധാ ഏവ’ എന്ന പങ്ക്തിയിൽ വ്യക്തമായി പറയുന്നുണ്ട്. ആ ആലങ്കാരികൻ ക്രി. പി. ഒൻപതാം ശതകത്തിലാണു ജീവിച്ചിരുന്നത്. കാവ്യാലങ്കാരസൂത്രകർത്താവായ വാമനനും (ക്രി. പി. 800-ാമാണ്) അമരകശതകത്തിൽനിന്നു “സാബാലാ വയമപ്രഗല്ഭവചസഃ” ഇത്യാദി മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നു. കമാരിലൻ, പ്രഭാകരൻ, മണ്ഡനൻ, ഇവർക്കു പുറമെ അഭിനവഗുപ്തൻ (ക്രി. പി. പത്താം ശതകത്തിന്റെ പൂർവ്വഭാഗം), മയൂരൻ, ബാണൻ (രണ്ടുപേരും ഏഴാം ശതകത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധം), ദണ്ഡി (ഏഴാം ശതകത്തിന്റെ മധ്യഘട്ടം), മുരാരി (ഒൻപതാം ശതകത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധം) മുതലായി പല പണ്ഡിതന്മാരേയും ശങ്കരൻ വാദത്തിൽ ജയിച്ചതായി ശങ്കരവിജയകാരൻ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വിവരണം അസംബന്ധമാണെന്നുള്ളതിന്നു തർക്കമില്ലല്ലോ. മറ്റുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയും ഇതിൽനിന്നു ഭിന്നമല്ല. അതുകൊണ്ടു നിപുണമായി ത്യാജ്യഗ്രാഹ്യവിവേചനം ചെയ്ത് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നു യുക്തിസഹങ്ങളായ അംശങ്ങൾ മാത്രം സ്വീകരിക്കുന്നതായിരിക്കും ആശാസ്യമായിട്ടുള്ളത്.

4 ദേശം

ശങ്കരന്റെ ജന്മഭൂമിയെപ്പറ്റി അഭിപ്രായവ്യത്യാസമില്ല.

“തതോ മഹേശഃ കില കേരളേഷു
ശ്രീമദ്വൃഷാദൗ കരുണാസമുദ്രഃ
പൂർണ്ണാനദീപുണ്യതടേ സ്വയംഭൂർ-
ലിങ്ഗാത്മനാനങ്ഗധൃഗാവിരാസീൽ”

എന്നു നവകാളിദാസനും

“അളകൈവ പുരീ യത്ര കാലടീതി പ്രതിശ്രുതാ
നഗരീ ധനസംവീതാ രാജതേ ജഗതീതലേ”

എന്നു ചിദ്വിലാസനും

“കേരളേഷു നഭോലംഘികേരഭൂരഹശാലിഷു
അസ്തി കശ്ചിന്മഹാനഗ്രഹാരഃ കാലടിനാമകഃ”

എന്നു രാജചൂഡാമണിയും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗോവിന്ദ
നാഥൻ

“ദേശേ കാലടിനാമി കേരളധരാ-
ശോഭകരേ സദ്വിജോ
ജാതശ്ശ്രീപതിമന്ദിരസ്യ സവിധേ
സർവജ്ഞതാം പ്രാപ്തവാൻ
ഭൂത്യാ ഷോഡശവത്സരേ യതിവരോ
ഗത്യാ ബദര്യാശ്രമം
കർത്താ ഭാഷ്യനിബന്ധനസ്യ സുകവി-
ശ്ശ്രീശങ്കരഃ പാതു വഃ”

എന്ന പദ്യംകൊണ്ടു തന്റെ ഗ്രന്ഥം സമാപിക്കുന്നു. ആനന്ദഗിരി മാത്രം യാതൊരടിസ്ഥാനവുമില്ലാതെ അദ്ദേഹം ചിദംബരത്തിൽ ജനിച്ചതായി പറയുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിൽ കുന്നത്തു നാട്ടു താലൂക്കിൽ മഞ്ഞപ്ര പകുതിയിൽ പെട്ട കാലടി എന്ന സ്ഥലത്തു കൈപ്പള്ളി ഇല്ലത്തിലാണ് ഭഗവൽപാദരുടെ ജനനം എന്നുള്ള വസ്തുത ഇക്കാലത്തു സകലരും സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്.

5 വയസ്സും മഹാസമാധിയും

ശങ്കരൻ മുപ്പത്തിരണ്ടു വയസ്സുവരെ മാത്രമേ ജീവിച്ചിരുന്നുള്ളൂ എന്നുള്ള വസ്തുതയെപ്പറ്റിയും ആർക്കും വിപ്രതിപത്തിയില്ല. വിദ്യാരണ്യൻ ദേവ്യപരാധ സ്തോത്രത്തിൽ “മയാ പഞ്ചാശീതേരധികമപനീതേതു വയസി” എന്നു തന്നെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ സ്തോത്രം ആചാര്യരുടേതെന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ച ചിലർ അദ്ദേഹം എൺപത്തഞ്ചു വയസ്സിനുമേൽ ജീവിച്ചിരുന്നതായി ഭ്രമിക്കുന്നു. ഭഗവൽ പാദരുടെ സമാധിസ്ഥലത്തെപ്പറ്റി പ്രബലമായ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. കേദാരനാഥക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചാണ് അദ്ദേഹം ഭൗതികശരീരം പരിത്യജിച്ചതെന്നു നവകാളിദാസനും കാഞ്ചീപുരത്തുവെച്ചാണെന്നു ചിദ്ദിലാസനും തൃശ്ശൂർവെച്ചാണെന്നു ഗോവിന്ദനാഥനും പറയുന്നു.

“ദേവത്രയമിതി സ്തുത്യാ ഭാസമാനം വൃഷാചലേ ശിഷ്യൈസ്സഹ മഹായോഗീ പ്രദേശേ കുത്രചിദ്ഗുരുഃ നിവിഷ്ടസ്തുപ്രന്നാത്മാ സർവമാപാദമൂർദ്ധജം യഥാവചിന്തയാമാസ വൈഷ്ണവം രൂപമാദരാൽ.

***

ഇത്ഥം ചിന്തയതോ രൂപം വൈഷ്ണവം സകലം ഗുരോഃ വക്ത്രാൽ പ്രാദുരഭൂൽ സ്തോത്രം സ്രഷ്ടരാവൃത്തമാശ്രിതം

***

ദേശീകേന്ദ്രോ മഹായോഗീ സ്തോത്രം കുർവൻ സ വൈഷ്ണവം വിവേശ പരമാനന്ദം ഭാനബിംബാന്തരസ്ഥിതം.”

എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്താവന. ഇതിന് ഉപോൽബലകമായി മേൽപ്പത്തൂർ നാരായണഭട്ടതിരിതന്നെ നാരായണീയത്തിൽ

“ശ്രീശങ്കരോപി ഭഗവാൻ സകലേഷു താവർത്ത്യാമേവ മാനയതി; യോ ഹി ന പക്ഷപാതീ; ത്വന്നിഷ്ടമേവ സ ഹി നാമസഹസ്രകാദി വ്യാഖ്യൽ, ഭവൽസ്തുതിപരശ്ച ഗതിം പ്രപേദേ.”

എന്നു ഗാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തൃശ്ശൂർ മതിലകത്തു വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിന്റെ പുരോഭാഗത്തുവെച്ചാണ് ആചാര്യർ സുപ്രസിദ്ധമായ വിഷ്ണുപാദാദികേശസ്തവം രചിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചതെന്നും അതിൽ 43-ാമത്തേതും പുണ്യസ്തുതി പരവുമായ “രൂക്ഷസ്താരേക്ഷുചാപ ച്യുതശരനികര ക്ഷീണലക്ഷ്മീ കടാക്ഷപ്രോൽ ഹുല്ലൽ പത്മമാലാവിലസിത മഹിത സ്താദികേശാനലിങ്ഗം” എന്ന പദ്യത്തിൽ പദ്മ എന്ന പദം വരെ ഉച്ചരിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചു എന്നും തദനന്തരം ആ പദ്യത്തിന്റെ ശേഷംഭാഗവും ബാക്കി ശ്ലോകങ്ങളും അദ്ദേഹത്തോടുകൂടിയുണ്ടായിരുന്ന പത്മപാദാചാര്യൻ നിർമ്മിച്ച് ഗ്രന്ഥം പൂരിപ്പിച്ചു എന്നുമാണ് കേരളീയമായ ഐതിഹ്യം. അത് അവിശ്വസിക്കുന്നതിനു യാതൊരു കാരണവും കാണുന്നില്ല. തൃശ്ശൂർക്ഷേത്രത്തിനു ദക്ഷിണകൈലാസം എന്നു പേരുണ്ടല്ലോ; ശങ്കരവിജയകാരൻ അതിനെ സാക്ഷാൽ കൈലാസമായി ധരിച്ചു എന്നു വരാൻ പാടില്ലായ്കയില്ല. തൃശ്ശൂർ മതിലകത്തിനുള്ളിൽ ആചാര്യർ മഹാസമാധിയെ പ്രാപിച്ച സ്ഥാനത്തു വിഷ്ണുവിന്റെ ശംഖചക്രബിംബങ്ങൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളത് ഇന്നും കാണാവുന്നതാണ്.

6 കാലം

ശങ്കരന്റെ ജീവിതകാലത്തെപ്പറ്റി കഴിഞ്ഞ അറുപതു വർഷങ്ങളായി പല വാദകോലാഹലങ്ങളും നടക്കുന്നുണ്ട്. അവ ഇക്കാലത്തും പ്രശാന്തിയെ പ്രാപിച്ചിട്ടില്ല. ക്രി. മു. ആറാം ശതകം മുതൽ ഓരോ പണ്ഡിതന്മാർ ഓരോ കാലവുമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തെ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. കാഞ്ചീപുരം കാമകോടിപീഠത്തിലെ ആചാര്യപരമ്പരയുടെ പട്ടിക നോക്കിയാൽ ബ്രഹ്മസൂത്രഭാഷ്യകാരനായ ആദിശങ്കരൻ ക്രി. മു. 508 മുതൽ 476 വരെ ജീവിച്ചിരുന്നതായി കാണാം. എന്നാൽ ക്രി. പി. പതിനാറാം ശതകത്തിൽ സംവിധാനം ചെയ്ത ആ വംശാവലി ശരിയല്ലെന്നു തെളിയിക്കുവാൻ തീരെ പ്രയാസമില്ല. ഗൗതമബുദ്ധന്റെ ജീവിതം ക്രി. മു. 473-ലാണ് അവസാനിച്ചത്. ബ്രഹ്മസൂത്രഭാഷ്യത്തിൽ ശങ്കരൻ “വൈനാശികൈസ്തർവോ ലോക ആകലീക്രിയതേ” എന്നു പറയുന്നു. ക്രി. മു. 264 മുതൽ 226 വരെ രാജ്യഭാരം ചെയ്ത അശോകവർദ്ധനമൗര്യന്റെ കാലത്തുമാത്രമേ ആ മതത്തിനു ഭാരതത്തിൽ ഗണനീയമായ പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളൂ, എന്നു മാത്രമല്ല ശങ്കരൻ ഖണ്ഡിക്കുന്നത് ആ മതത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ പ്രദേശമായ ഹീനയാനത്തെയല്ല ക്രിസ്തുമതം ആരംഭിച്ചതിനു മേലുണ്ടായ മഹായാനത്തെയെന്നു പത്മപാദന്റെ പഞ്ചപാദികയിൽ നിന്നു വെളിവാകുന്നുമുണ്ട്. പിന്നെയെങ്ങനെയാണ് ശങ്കരൻ ക്രി. മു. 5-ാം ശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നതായി ഘടിക്കുന്നത്; കൂടാതെ ശങ്കരനെ അപേക്ഷിച്ച് അല്പമെങ്കിലും പ്രാചീനനെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ട കുമാരിലഭട്ടൻ കാളിദാസന്റെ ശാകന്തളത്തിൽ നിന്നു “സതാം ഹിസന്ദേഹപദേഷ്യ വസ്തുഷ്യ പ്രമാണമന്തഃകരണപ്രവൃത്തയഃ” എന്ന ശ്ലോകാർദ്ധം ഉദ്ധരിക്കുന്നു. ബുദ്ധമതാന്തകനായ കുമാരിലൻ ക്രി. മു. ആറാം ശതകത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധത്തിലാണോ ജീവിച്ചിരുന്നത്? കാളിദാസന്റെ കാലം അതിനും മുൻപാണോ? ശങ്കരന്റെ ശിഷ്യനായ സുരേശ്വരൻ ഉപദേശസാഹസ്രിക താനെഴുതിയ വാർത്തികത്തിൽ ഭഗവൽപാദർ കീർത്തി (ധർമ്മകീർത്തി) യുടെ ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നതായി പ്രസ്താവിക്കുന്നു. കുമാരിലനും ശ്ലോകവാർത്തികത്തിൽ ധർമ്മകീർത്തിയെ സ്മരിക്കുന്നു. ധർമ്മകീർത്തി ക്രി. പി. 639-ൽ ജീവിച്ചിരുന്നതിനു തെളിവുണ്ട്. ക്രി. പി. 341-ൽ ജീവിച്ചിരുന്നതായി ന്യായസൂചിനിബന്ധനത്തിൽ തന്നെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുന്ന വാചസ്പതിമിശ്രൻ പത്മപാദനെ സ്മരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടെല്ലാം ക്രി. പി. 650-ന് മേലാണ് ഭഗവൽപാദരുടെ ജീവിതകാലമെന്നു വന്നുകൂടുന്നു. ക്രി. പി. 788 മുതൽ 820 വരെയാണ് അത് എന്നു പറയുന്നവർക്ക് അവലംബമായിട്ടുള്ളത്

“നിധിനാഗേഭവഹ്യണ്യേ വിഭവേ ശങ്കരോദയഃ
 കല്യണ്യേ ചന്ദ്രനേത്രാകവഹ്യണ്യേ പ്രാവിശദ്ഗുഹാം;
 വൈശാഖേ പൂർണ്ണിമായാന്തു ശങ്കരശ്ശിവതാമഗാൽ.”

എന്നൊരു അജ്ഞാതകർത്തൃകമായ ശ്ലോകവും ശ്ലോകാർദ്ധവുമാണ്. നവ കാളിദാസന്റെ ശങ്കരവിജയത്തിലേ

“ലഗ്നേ ശുഭേ ശുഭയുതേ സുഷുവേ കുമാരം
 ശ്രീപാർവതീ ച സുഖിനീ ശുഭവീക്ഷിതേ ച
 ജായാ സതീ ശിവഗുരോർന്നതു ജങ്ഗമസ്ഥേ
 സൂര്യേ സുതേ രവിസുതേ ച ഗുരൗ ച കേന്ദ്രേ.”

എന്ന പദ്യവും ‘ആചാര്യവാഗഭേദ്യാ’ എന്ന കലിവാക്യവും വെച്ചു കൊണ്ടു കൊച്ചിയിൽ ഗവൺമെന്റുജ്യോത്സ്യരായിരുന്ന പി. പി. അയ്യർ ക്രി. പി. 895 മേടമാസം 18-ാം തിരുവാതിര നക്ഷത്രത്തിൽ സ്വാമികൾ തിരുവവതാരം ചെയ്തിരിക്കാമെന്ന് അഭ്യൂഹിക്കുന്നു. ആ കണക്കിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാസമാധി 837-ൽ ആണെന്നു വരണം. പക്ഷേ ശങ്കരവിജയത്തിലെ പ്രസ്തുത ശ്ലോകത്തിന് എത്രമാത്രം വിശ്വാസയോഗ്യതയുണ്ടെന്നു നിർണ്ണയിക്കുവാൻ മാർഗ്ഗമില്ലെന്നു മാത്രമല്ല ‘ആചാര്യ വാഗഭേദ്യാ’ എന്ന കലിവാക്യം എന്നുണ്ടായി എന്നറിവാൻ നിവൃത്തിയുമില്ല. കൊല്ലവർഷത്തിന്റെ ഉത്ഭവകാലം ഓർമ്മിക്കുവാൻ അങ്ങനെയൊരു വാക്യം ആരോ പിന്നീടു നിർമ്മിച്ചു എന്നുവെച്ചുമാത്രം ശങ്കരൻ അക്കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നിരിക്കണമെന്നില്ലല്ലോ.

7 മറ്റൊരു മതം

ടി. ആർ. ചിന്താമണി ആചാര്യന്റെ കാലം ക്രി. പി. 655 മുതൽ 687 വരെയാണെന്നു ചില രേഖകൾ ഉദ്ധരിച്ചു നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. സുരേശ്വരന്റെ ബൃഹദാരണ്യക വാർത്തികത്തിൽ നിന്ന്

“ആത്മാപി സദിദം ബ്രഹ്മ മോഹാൽ പാരോക്ഷ്യദൃഷിതം; ബ്രഹ്മാപി സ തഥൈവാത്മാ സദ്വിതീയതയേക്ഷതേ”

എന്ന ശ്ലോകം ജൈനഹരിവംശം രചിച്ച ജിനസേനന്റെ ഗുരുവായ വിദ്യാനന്ദൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഷ്ടാസാഹസ്രിയിൽ ഉദ്ധരിക്കുന്നു എന്നും ജിനസേനൻ ക്രി. പി. 783-ൽ ജീവിച്ചിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹംതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതാണ് ആ കാലഗണനയ്ക്ക് ഒരാധാരം. വിശ്വരൂപൻ എന്നതു നാമകരണമുഹൂർത്തത്തിൽ ലബ്ധമായ പേരും മണ്ഡനമിശ്രണെന്നതു ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിൽ സിദ്ധിച്ച ബിരുദവും സുരേശ്വരനെന്നതു സന്യാസാശ്രമസീകാരത്തിൽ അങ്ഗീകരിച്ച നാമധേയവുമാണെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. ഉംവേകനും ഭവഭൂതിയും ഒന്നാണെങ്കിലും വിശ്വരൂപൻ വിഭിന്നനാകുന്നതിനാണ് ഉപപത്തി അധികമുള്ളത്. മണ്ഡനൻ കുമാരിലന്റെ ശിഷ്യനായിരുന്നു എന്നുള്ളത് എങ്ങനെ നോക്കിയാലും നിർവിവാദമാണ്. മണ്ഡനൻ ശങ്കരന്റെ ഒരു വാക്യത്തെ ഖണ്ഡിക്കുന്നതായി കല്പതരുകാരനായ അമലാനന്ദൻ (ക്രി. പി. പതിമൂന്നാം ശതകം) പറയുന്നു; എന്നുമാത്രമല്ല ബ്രഹ്മസിദ്ധിയിൽ മണ്ഡനൻ ശങ്കരന്റെ പ്രാചാര്യനായ ഗൗഡപാദന്റെ മാണ്ഡൂക്യകാരികയിൽ നിന്ന് ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ശങ്കരന്റെ ചില വാക്യങ്ങളെ ഭട്ടഭാസ്കരൻ വിമർശിക്കുകയും ഭാസ്കരന്റെ വിമർശനങ്ങൾക്കു വാചസ്പതിമിശ്രൻ സമാധാനം പറയുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ക്രി. പി. ഒൻപതാം ശതകത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലാണ് ശങ്കരൻ ജീവിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ ഇതെല്ലാം സംഭാവ്യമാകുന്നതെങ്ങനെ? ഇത്തരത്തിലാണ് ആ പണ്ഡിതന്റെ വാദഗതി. പ്രൊഫസർ എസ്. കുപ്പസ്വാമിശാസ്ത്രി ഈ മതത്തെ പൂർണ്ണമായി അങ്ഗീകരിക്കുന്നില്ല. സംക്ഷേപശാരീരക കർത്താവായ പ്രകാശാത്മയതി സുരേശ്വരന്റെ ശിഷ്യനാണെന്നു മധുസൂദനസരസ്വതി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രകാശാത്മാവു താമ്രവർണ്ണീതീരത്തിലുള്ള ബ്രഹ്മദേശത്തിൽ ജനിച്ച ഒരു പണ്ഡിതനാണ്. അദ്ദേഹം

“ശ്രീദേവേശ്വരപാദപങ്കജരജ-
സ്സമ്പർക്കപുതാശയ-
സ്സർവജ്ഞാത്മഗിരാകിതോ മുനിവര-
സ്സംക്ഷേപശാരീരകം
ചക്രേസജ്ജനബുദ്ധിവർദ്ധനമിദം
രാജന്യവംശ്യേ നൃപേ
ശ്രീമത്യക്ഷയശാസനേ മനുകലാ-
ദിത്യേ ഭൂവം ശാസതി”

എന്ന പദ്യത്തിൽ താൻ മനുകലാദിത്യൻ എന്ന രാജാവിന്റെ കാലത്താണ് സംക്ഷേപശാരീരകം രചിച്ചതെന്നു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. മനുകലാദിത്യന്റെ തിരുമുഴിക്കുളം ശാസനത്തിൽ നിന്ന് ആ രാജാവ് ഭാസ്കരരവിവർമ്മന്റെ (വാഴ്ച ക്രി. പി. 978-1027) കാലത്താണ് ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നു വെളിവാകുന്നു. ഇതിൽനിന്ന് ഒന്നുകിൽ പ്രകാശാത്മാവു സുരേശ്വരന്റെ ശിഷ്യനല്ലെന്നും അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം സ്തുരിക്കുന്ന മനുകലാദിത്യൻ മറ്റൊരു രാജാവായിരുന്നിരിക്കണമെന്നുമാണ് അനുമാനിക്കേണ്ടത്. ദേവേശ്വരനും സുരേശ്വരനും ഒന്നാകണമെന്നില്ല. ആയാലത്തെ ഫലം സുരേശ്വരനെ പത്താം ശതകത്തിന്റെ പൂർവാർദ്ധത്തിലേക്കെങ്കിലും നയിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. അപ്പോൾ ഭഗവൽപാദർ ഒൻപതാം ശതകത്തിന്റെ ഒടുവിൽ ജീവിച്ചിരുന്നതായി സങ്കല്പിക്കണം; അത് ഏതുനിലക്കും അനുപപന്നമാണെന്നുള്ളതിനും പക്ഷാന്തരത്തിനു മാർഗ്ഗമില്ല. ഭഗവൽപാദരാണ് കൊല്ലവർഷം നടപ്പാക്കിയതെന്നു മി. ഹിരിയണ്ണാ പറയുന്നു; അത് ‘ആചാര്യവാഗഭേദ്യാ’ എന്ന കലിവാക്യത്തെ ആസ്പദമാക്കി മാത്രമാകയാൽ സ്വീകാര്യമല്ലെന്നു മുൻപുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ആകെക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ ശങ്കരന്റെ ജീവിതകാലം ക്രി. പി. 788 മുതൽ 820 വരെയെന്നോ 805 മുതൽ 837 വരെയെന്നോ അല്ല 655 മുതൽ 687 വരെയെന്നു പറയുന്നതാണ് താരതമ്യേന സംഭാവ്യമായിട്ടുള്ളത്. ‘ന ശക്തോമി കർത്തും പരദ്രോഹലേശം’ ഇത്യാദിപദ്യത്തിൽ ‘സുതദ്രോഹിണം’ എന്ന പദംകൊണ്ടു ഭഗവൽപാദർ സ്തുരിക്കുന്നതു ചിറ്റത്തൊണ്ടനായനാരെയൊണെന്നു സമ്മതിച്ചാലും അദ്ദേഹം ക്രി. പി. 642-ൽ ജീവിച്ചിരുന്നതായി കാണുന്നതുകൊണ്ട് അതു പ്രസ്തുത കാലഗണനയ്ക്കു ബാധകമല്ല. ഇത്രയുംകൊണ്ട് ഈ പക്ഷം സിദ്ധാന്തദശയിൽ എത്തിയതായി എനിക്ക് അഭിപ്രായമില്ലെന്നും ഉപരിഗവേഷണം ഇനിയും ആവശ്യകമാണെന്നും പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ട് തൽക്കാലം വിരമിക്കാം. ചുരുക്കത്തിൽ ഭഗവൽപാദർ ക്രി. പി. ഏഴാം ശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിനു മുൻപോ ഒൻപതാം ശതകത്തിന്റെ പൂർവാർദ്ധത്തിനു പിൻപോ അല്ല ജീവിച്ചിരുന്നത് എന്നുമാത്രമേ നിഷ്കഷ്ടമായി സ്ഥാപിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

8 ജീവിതം

കാലടിയിൽ കൈപ്പള്ളി ഇല്ലത്തു വിദ്യാധിരാജന്റെ പുത്രനായി ശിവഗുരു എന്നൊരു ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഇന്നത്തെ മൂവാറ്റുപുഴത്താലൂക്കിൽ പെട്ട മേൽപാഴുരില്ലത്തെ 'ആര്യ' എന്ന അന്തർജ്ജനത്തെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്തു. ആര്യംബയെ സതി എന്നും വിളിച്ചുവന്നു. ആ ദമ്പതിമാർ അനപത്യതാദുഃഖത്താൽ പീഡിതരായി വളരെക്കാലം സമീപത്തുള്ള വൃഷഗിരി എന്ന ക്ഷേത്രത്തിൽ ശിവനെ തപസ്സു ചെയ്തു. അതിന്റെ ഫലമായി ഭഗവൽ പ്രസാദം ലഭിച്ച് അതിവിശിഷ്ടനെങ്കിലും അല്പായുരോഗമുള്ള ഒരു കുമാരനെ ആര്യ പ്രസവിച്ചു. ആ കുമാരനാണ് പിന്നീടു ജഗദ്ഗുരുവായിത്തീർന്ന ശങ്കരൻ. ഉണ്ണിയെ മൂന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ പിതാവ് എഴുത്തിനിരുത്തുകയും ആ കൊല്ലത്തിൽ തന്നെ കാലധർമ്മം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ശങ്കരൻ ഉപനിതനായി അതിവേഗത്തിൽ സകല ശാസ്ത്രങ്ങളിലും പ്രശസ്തമായ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചു. ബ്രഹ്മചര്യകാലത്ത് ഒരിക്കൽ അമ്മത്തു ഭിക്ഷ യാചിക്കുവാൻ പോകുകയും ദരിദ്രയായ വിപ്രപതിയുടെ സങ്കടം കണ്ട് ശ്രീസ്തുതി എന്നു കൂടി പേരുള്ള കനകധാരാസ്തോത്രം നിർമ്മിച്ച് ആകാശത്തിൽനിന്നു കനകവർഷം ചെയ്യിക്കുകയും ചെയ്തതായി ഐതിഹ്യം പുകഴ്ന്നു. ഈ സംഭവം നടന്നതു സ്വാമികൾ സന്ന്യാസിയായി കേരളത്തിലേയ്ക്കു തിരിയെ വന്നപ്പോഴാണെന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ട്. വയോധികയായ മാതാവിനു നടന്നുപോയി കുളിച്ചുവരാനുള്ള പ്രയാസം കണ്ട് പെരിയാറ്റിന്റെ ഒരു ശാഖ ഇല്ലത്തിന്റെ നടവഴിക്ക് ഒഴുകി. എട്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ മുതല കാലിൽ കടിക്കവേ അമ്മയുടെ സമ്മതത്തോടുകൂടി ആപൽസന്ന്യാസം സ്വീകരിച്ചു. പെരിയാറ്റിന്റെ പുതിയ കൈവഴി കുടുംബപരദേവതയായ ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയുടെ ക്ഷേത്രം കത്തിയെടുക്കാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം അതു നവീകരിച്ചു ബിംബം പുനഃപ്രതിഷ്ഠാപനം ചെയ്തും ചെയ്തു.

അനന്തരം കർമ്മകാണ്ഡനിഷ്ഠമായ കേരളത്തിൽ തനിക്കു സന്ന്യാസഭിക്ഷ നൽകുന്നതിനു തക്ക ഗുരുവില്ലാതിരുന്നതിനാൽ അമ്മയുടെ അനുമതി വാങ്ങി നർമ്മദാതീരത്തിൽച്ചെന്ന് അവിടെ ഗൗഡപാദന്റെ ശിഷ്യനായ ഗോവിന്ദഭഗവൽ പാദന്റെ അന്തോവാസിത്വം സ്വീകരിച്ചു. 'കസ്തൂർ' എന്നുള്ള ഗോവിന്ദാചാര്യന്റെ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമാണ് "ന ഭൂമിർന്ന വായുർന്ന ഖം നേന്ദ്രിയം വാ" എന്നാരംഭിക്കുന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ ദശശ്ലോകം. ഗോവിന്ദൻ സന്തോഷിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ സന്ന്യാസാശ്രമത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു. അവിടെ കുറേക്കാലം അദ്വൈതവേദാന്തം അഭ്യസിച്ചതിനുമേൽ കാശിയിൽ ചെന്ന് അവിടെ ബ്രഹ്മനിഷ്ഠനായി കാലയാപനം ചെയ്തു. കാശിയിൽവെച്ചാണ് നരസിംഹോപാസകനായ സനന്ദൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഥമശിഷ്യനായിത്തീർന്നത്. അവിടെ സ്വാമികളുടെ അദ്വൈതവിചാരത്തിന്റെ പരിശുദ്ധതപരീക്ഷിക്കുവാൻ സാക്ഷാൽ ശ്രീപരമേശ്വരൻ തന്നെ ചണ്ഡാലവേഷത്തിൽ പ്രത്യക്ഷിഭവിച്ചു. അവർ തമ്മിൽ നടന്ന വാഗ്വാദത്തിന്റെ ഫലമായി സ്വാമികൾ ജീവാത്മപരമാത്മാക്കളുടെ ഐക്യം ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കി 'മനീഷാപഞ്ചകം' എന്ന മനോഹരമായ കൃതി നിർമ്മിച്ചു. പിന്നീടു അവിടെയും ബദരയാശ്രമത്തിലുമായി താമസിച്ചു പല സിദ്ധന്മാരുമായി കൂടിയാലോചിച്ചു നിഷ്ഠഷ്ടമായി അർത്ഥനിർണ്ണയം വരുത്തി ബാദരായണന്റെ (വ്യാസന്റെ) വേദാന്തസൂത്രങ്ങൾക്കും മറ്റും ഭാഷ്യം രചിച്ചു. പാശുപതന്മാർ, നൈയാധികന്മാർ ഇവരെ വാദത്തിൽ തോല്പിച്ചു സൂത്രകാരനായ വ്യാസഭഗവാനെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഗ്രഹവും സമ്പാദിച്ചു. അന്നു പതിനാറു വയസ്സേ ആചാര്യനായി കഞ്ഞിരുന്നള്ളൂ എന്നും അതിനുമേൽ ആയുസ്സില്ലാതിരുന്നതിനാൽ സമാധിക്കു സന്നദ്ധനായി എന്നും വ്യാസന്റെ കാരുണ്യത്താൽ ദിഗ്വിജയത്തിനുവേണ്ടി പതിനാറു വർഷംകൂടി ജീവിതകാലം നീട്ടിക്കിട്ടി എന്നും ആസ്തികൃന്ദാരായ പുരാവിത്തുകൾ പറയുന്നു. ഭഗവൽപാദർ പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിൽ മാത്രമേ കേരളം വിട്ടുപോയി ഗോവിന്ദസ്വാമികളുടെ ശിഷ്യനായുള്ളൂ എന്നാകുന്നു കേരളത്തിലെ ഐതിഹ്യം. "ഷോഡശാബ്ദേ സമാഗതേ സർവജ്ഞതമഗാദേവ ശങ്കരശ്ശങ്കരാംശജഃ" എന്നു ഗോവിന്ദനാഥൻ ശങ്കരൻ കേരളം വിട്ടുന്നതിനു മുൻപുള്ള കഥ വർണ്ണിക്കുന്നതു നോക്കുക.

പിന്നീടു സ്വാമികൾ ദിഗ്വിജയത്തിനായി പുറപ്പെട്ടു. പ്രയാഗത്തിൽവെച്ച് ഉമിത്തിയിൽ ചാടി പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്ന കമാരിലഭട്ടനെ കാണുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശമനുസരിച്ചു മാഹിഷ്ഠി നഗരത്തിൽചെന്നു വിശ്വരൂപൻ എന്നു കൂടിപ്പേരുള്ള മണ്ഡനമിശ്രനെ വാദത്തിൽ പരാജയപ്പെടുത്തി മീമാംസകമൂർദ്ധന്യനായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ട് അദ്വൈത മതം സ്വീകരിപ്പിച്ചു സുരേശ്വരൻ എന്ന പേരിൽ സന്യസ്തനാക്കി തന്റെ രണ്ടാമത്തെ ശിഷ്യനായി അങ്ഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. വിശ്വരൂപൻ എന്നതു ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന പേരും മണ്ഡനൻ എന്നതു ബിരുദനാമവുമാകുന്നു എന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. യാജ്ഞവല്യസ്മൃതിക്കു ബാലക്രീഡ എന്ന വ്യാഖ്യാനം അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചതു വിശ്വരൂപൻ എന്ന പേരിലാകുന്നു. മണ്ഡനനും സുരേശ്വരനും ഒന്നല്ലെന്നാണ് എന്റെ പക്ഷം. സ്വാമികളുടേയും മണ്ഡനന്റേയും വാദം നടന്നതു "ഉഭയഭാരതി" എന്ന മഹാവിദ്വേഷിയായ മണ്ഡനന്റെ ധർമ്മപതിയുടെ മാധ്യസ്ഥത്തിലായിരുന്നു. മണ്ഡനൻ തോറ്റപ്പോൾ ഭാരതി തന്നെക്കൂടി തോല്പിച്ചാലല്ലാതെ ശങ്കരന്റെ വിജയം പൂർണ്ണമാകുകയില്ലെന്നു തർക്കിക്കുകയും ആ തർക്കം സമ്മതിച്ചു ശങ്കരൻ ആ പണ്ഡിതയോടും വാദം നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഒടുവിൽ പരാജിതയാകുമെന്നു കണ്ടപ്പോൾ ഭാരതി കാമശാസ്ത്രത്തിൽ ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചുതുടങ്ങുകയും നൈഷികബ്രഹ്മചാരിയായ ശങ്കരൻ ആ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം പറവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ തീർന്നതിനാൽ ഒരു മാസത്തെ അവധി വാങ്ങി അതിനല്ലാമുന്യ സ്വര്യാതനായ അമരകരാജാവിന്റെ ശവശരീരത്തിൽ യോഗശക്തികൊണ്ടു പ്രവേശിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പട്ടമഹിഷിയായ കാഞ്ചനമഞ്ജരിയും മറ്റുമായി രമിച്ചു തിരിയെ വന്നു ഭാരതിയെ ആ ശാസ്ത്രത്തിലും തോല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അത്രമാത്രം ശ്രമം ചെയ്തിട്ടാണ് സ്വാമികൾ മണ്ഡനനെ സ്വമതത്തിലേക്കു പരിവർത്തനം ചെയ്യിച്ചതെന്നു ശങ്കരചരിതങ്ങളിൽ വർണ്ണിക്കുന്നു.

അതു കഴിഞ്ഞു ഭഗവൽപാദർ ദക്ഷിണദേശത്തേക്കു യാത്രപുറപ്പെട്ടു. വഴിക്കുവെച്ച് ഒരു കാപാലികൻ സ്വാമികളോടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തല തനിക്കു മഹേശ്വരപുജയ്ക്കായി തരണമെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും സ്വാമികൾ അതു സസന്തോഷം സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും സനന്ദനനിൽ ആവേശിച്ച നരസിംഹമൂർത്തി ആ പാപിയെ വധിച്ചു ഗുരുവിന്റെ ജീവനെ രക്ഷിച്ചു. അതിനു മുൻപു കാശിയിൽവെച്ചുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു (സനന്ദനന്) പത്മപാദൻ എന്നൊരു ബിരുദപ്പേർ സിദ്ധിച്ചിരുന്നു. ഗങ്ഗയുടെ മറ്റുകരയിൽനിന്നു ഗുരു വിളിക്കുന്നതു കേട്ടു ഗുരുഭക്തി തന്നെ രക്ഷിക്കുമെന്നുള്ള അചഞ്ചലമായ വിശ്വാസത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം നദിയിൽ നടന്നുതുടങ്ങി എന്നും അപ്പോൾ താൻ പാദസന്ന്യാസം ചെയ്തു സ്ഥലത്തെല്ലാം ഓരോ താമരപ്പൂവുണ്ടായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലടികളെത്താങ്ങി എന്നുമാണ് ഈ ബിരുദത്തിനു പഴമക്കാർ പറയാറുള്ള ആഗമം. മൂകാംബിയിൽനിന്ന് ആചര്യൻ തൗളവബ്രാഹ്മണർ വസിക്കുന്ന ശ്രീവലിഗ്രാമത്തിൽ ചെന്നു. അവിടെ പതിമൂന്നു വയസ്സായ ഒരു ബാലൻ ജഡനൈപ്പോലെയിരിക്കുന്നതു കണ്ടു. പിതാവായ പ്രഭാകരൻ വളരെ വൃസനിച്ച് ആ ഉണ്ണിയെ ആചാര്യന്റെ സന്നിധിയിൽകൊണ്ടുപോയി. ആചര്യൻ ചോദിച്ചു ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉണ്ണി വേദാന്തതത്വങ്ങൾ ഉള്ളതെങ്കിലെ നെല്ലിക്കപ്പോലെ കണ്ട മാതിരിയിൽ വിശദമായി ഉത്തരം പറയുകയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജാഡയും കേവലം ഭൗതികവിഷയങ്ങളിലാണെന്നു ഗ്രഹിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ തന്റെ മൂന്നാമത്തെ ശിഷ്യനായി സ്വീകരിച്ചു. ആ ശിഷ്യനെ ഹസ്താമലകനെന്നു പറയുന്നു.

തദനന്തരം ഋശ്യശൃങ്ഗമഹർഷിയുടെ തപോവൃത്തിയാൽ പണ്ടുതന്നെ പവിത്രമായ ശൃങ്ഗഗിരിയിൽ (ശൃങ്ഗേരി) എത്തി അവിടെ ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ച് അതിൽ ശാരദാ ദേവിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച് ഒരു മഠവും സ്ഥാപിച്ചു സുരേശ്വരനെ ആ മാത്തിന്റെ അധ്യക്ഷനായി നിയമിച്ചു. ശൃങ്ഗേരിയിൽ വെച്ച് ആനന്ദഗിരി എന്ന നാലാമത്തെ ശിഷ്യനെ കിട്ടി. തോടകവൃത്തത്തിൽ വേദാന്തവിഷയകമായി കവനംചെയ്യുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന വിശേഷനെപ്പണ്യം കൊണ്ട് അദ്ദേഹം തോടകൻ എന്ന പേരിലും അറിയപ്പെടുന്നു. ഈ ആനന്ദഗിരിയല്ല ഗുരുദിഗ്വിജയകാരൻ. സ്വാമികൾ ശൃങ്ഗേരിയിൽ താമസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അമ്മയ്ക്ക് അന്ത്യകാലം ആസന്നമായി എന്നറിഞ്ഞ് അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു കാലടിയിൽ എത്തി. അമ്മ സമുഖ ബ്രഹ്മോപദേശം ലഭിക്കണമെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുകയാൽ ആദ്യം ശിവഭജനമുണ്ടാക്കിച്ചൊല്ലുകയും അതു പോരെന്നു പറകയാൽ വിഷ്ണുഭജനമുണ്ടാക്കി ആ വയോധികയുടെ അന്തിമാശ സാധിക്കുകയും ചെയ്തു. മാതാവിന്റെ മരണാനന്തരം സന്ന്യാസി അപരക്രിയയ്ക്ക് അധികാരിയല്ലെന്നു കർമ്മാരായ അവിടെത്തെ നമ്പൂരിമാർ വിധിക്കുകയാൽ അവർ ആ കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു യാതൊരു സാഹായ്യവും ചെയ്യുകയുണ്ടായില്ല. തന്നിമിത്തം സ്വാമികൾ അവരെ ശപിച്ചു. ആചര്യൻ അതിനു ശേഷം ശിഷ്യന്മാരോടുകൂടി കേരളമെങ്ങും സഞ്ചരിക്കുകയും പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങുത്തിൽ മാതൃലഗ്നത്തിലും പോയി.

പിന്നീടു പല ദേശങ്ങളിലും പര്യടനം ചെയ്ത് ശാക്തന്മാർ, കാപാലികന്മാർ, പാഞ്ചരാത്രന്മാർ, ശൈവന്മാർ, ആർഹതന്മാർ മുതലായ പല കൂട്ടരേയും സ്വാമികൾ വാദത്തിൽ മടക്കി. ഗങ്ഗാനദീതീരത്തുവെച്ചു ഗൗഡപാദാചാര്യരെക്കണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഗ്രഹം വാങ്ങി. ഒടുവിൽ കാശീരത്തിൽ എത്തി സകലശാസ്ത്രവാദികളേയും ജയിച്ച് അന്നുവരെ ആർക്കുംതന്നെ തുറന്നുകൊടുക്കാതിരുന്ന അവിടെത്തെ ശാരദാക്ഷേത്രത്തിന്റെ തെക്കേ വാതിൽ തുറപ്പിച്ച് ദേവിയുടെ പുരോഭാഗത്തുള്ള സർവജ്ഞപീഠത്തെ ആരോഹണം ചെയ്തു. അതിനെത്തുടർന്നു ശൃങ്ഗേരിയിലെ മാത്തിനുപുറമേ ഭാരതദ്രമിയുടെ കിഴക്ക്, പടിഞ്ഞാറ്, വടക്ക് എന്നീ മൂന്നു കോണുകളിൽ ജഗന്നാഥം, ദ്വാരക, ബദരി ഈ സ്ഥലങ്ങളിലായി മൂന്നു മാങ്ങുകൂടി സ്ഥാപിച്ച് അവിടങ്ങളിലും ശാരദാപ്രതിഷ്ഠ നിർവഹിച്ച് അവയ്ക്ക് യഥാക്രമം തോടകൻ, ഹസ്താമലകൻ, പത്മപാദൻ ഇവരെ അധിപതികളാക്കി. അപ്പോഴേക്കും മൂപ്പത്തിരണ്ടു വയസ്സു തികഞ്ഞു. അതോടുകൂടി തന്റെ ജന്മോദ്ദേശങ്ങളെല്ലാം സാധിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനാൽ കൃതകൃത്യനായി അഭൗമപ്രഭാവനായ ആ യതിശ്വരൻ നിർവികല്പസമാധിയിൽ നിലീനനായി പാഞ്ചഭൗതികമായ ശരീരത്തെ പരിത്യജിച്ചു പരമപദത്തെ പ്രാപിച്ചു.

ഇതാണ് ഭഗവൽപാദരുടെ ജീവിതചരിത്രത്തിന്റെ സംക്ഷേപം. അതിമാനുഷങ്ങളായ അപദാനങ്ങളെ കഴിയുന്നതും ഒഴിക്കണമെന്നായിരുന്നു എന്റെ ആഗ്രഹമെങ്കിലും ഗത്യന്തരമില്ലായ്മയാൽ അവയിൽ ചിലതെല്ലാം ഈ സംക്ഷേപത്തിൽ സ്വർശിക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. സ്വാമികൾ തൃശ്ശൂരിൽവെച്ചാണ് ദേഹവിയോഗം ചെയ്തത് എന്നുള്ളതിനു വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിലെ മതിൽക്കെട്ടുള്ള ശംഖചക്രകീർത്തിനു പുറമേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാർ അവിടെ സ്ഥാപിച്ച നാലു സന്ന്യാസിമാങ്ങളും ജ്ഞാപകങ്ങളാണ്. അവയിൽ തെക്കേമഠം പത്മപാദന്റേയും ഇടയിൽമഠം ഹസ്താമലകന്റേയും നടുവിൽ മഠം സുരേശ്വരന്റേയും വടക്കേമഠം തോടകന്റേയുമാണ്. ആ ആചാര്യന്മാർ പ്രസ്തുത മാങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചതു തങ്ങളുടെ ഗുരുവിന്റെ സമാധിസ്ഥലം കൂടാതെ സന്ദർശിച്ചു വന്ദിക്കുന്നതിനായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഇടയിൽമഠം തെക്കേമഠത്തിൽ പിൻകാലത്തിൽ ലയിച്ചുപോയി. വടക്കേ മഠം ബ്രഹ്മസ്വംമഠമായി മാറ്റുന്നതിനുള്ള ഹേതു ഞാൻ അന്യത്ര പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. തെക്കേ മഠവും നടുവിലെ മഠവും മാത്രമേ ഇപ്പോൾ സ്വാമിയാർ മാങ്ങളായി അവശേഷിക്കുന്നുള്ളൂ. അവയ്ക്കു രണ്ടിനും അളവറ്റ സ്വത്തുണ്ട്. കാലടിക്കടുത്തു കൈപ്പള്ളി എന്ന് ഇപ്പോൾ ഒരില്ലമുണ്ട്. എന്നാൽ അതു സ്വാമികളുടെ പൂർവാശ്രമത്തിലെ ഗൃഹമല്ല. ആ ഗൃഹത്തിലെ സ്വത്തുകൾ തെക്കേമഠത്തിൽ ഒതുങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. സ്വാമികളുടെ ഇല്ലപ്പറമ്പു തെക്കേമഠത്തിൽനിന്നു വിലകൂടാതെ ശൃങ്ഗേരി മാത്തിലേക്കു വിട്ടുകൊടുക്കുകയും അവിടെ ആ മാത്തിലെ ഉപോത്തമാചാര്യനായിരുന്ന നരസിംഹഭാരതീസ്വാമികൾ കൊല്ലം 1085-മാണ്ടു കുമാരസം 10-ാംനു ജഗദംബാക്ഷേത്രവും ശങ്കരാചാര്യക്ഷേത്രവും പ്രതിഷ്ഠിച്ചു കാലടിയെ ശാപവിമുക്തമാക്കുകയും ചെയ്തത് എല്ലാവർക്കും അറിവുള്ളതാണല്ലോ.

9 കൃതികൾ

ഭഗവൽപാദരുടെ കൃതികൾ സമാഹരിച്ച് ഇരുപതു പുസ്തകങ്ങളായി ശ്രീരത്നം വാണിവിലാസ മുദ്രാലയത്തിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയെ (1) ഭാഷ്യങ്ങൾ (2) മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ (3) സ്തോത്രങ്ങൾ (4) മന്ത്രശാസ്ത്രം എന്നിങ്ങനെ നാലിനമായി വിഭജിക്കാവുന്നതാണ്.

ഭാഷ്യങ്ങൾ

ഒന്നാമത്തെ ഇനത്തിൽ സർവ്വോൽകൃഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു ബാദരായണന്റെ വേദാന്ത (ഉത്തരമീമാംസാ) സൂത്രങ്ങൾക്ക് ആചാര്യൻ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷ്യംതന്നെയാണ്. ആ സൂത്രങ്ങൾക്കു ശാരീരകമീമാംസാസൂത്രങ്ങളെന്നും, ബ്രഹ്മസൂത്രങ്ങളെന്നും കൂടി പേരുള്ളതിനാൽ പ്രസ്തുത ഭാഷ്യത്തെ ബ്രഹ്മസൂത്രഭാഷ്യമെന്നും ശാരീരകമീമാംസാഭാഷ്യമെന്നുംകൂടി പറയാറുണ്ട്. അതു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നീടു ഉപനിഷദ്ഭാഷ്യങ്ങൾക്കാകുന്നു പ്രാധാന്യം. ഭഗവൽപാദർ ഈശാവാസ്യോപനിഷത്തു്, കേനോപനിഷത്തു്, കഠോപനിഷത്തു്, പ്രശ്ലോപനിഷത്തു്, മൂണ്ഡകോപനിഷത്തു്, മാണ്ഡൂക്യോപനിഷത്തു്, ഐതരേയോപനിഷത്തു്, തൈത്തിരീയോപനിഷത്തു്, ഛാന്ദോഗ്യോപനിഷത്തു്, ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷത്തു് ഈ പത്തു പ്രാചീനോപനിഷത്തുകൾക്കും ഗൗഡപാദന്റെ മാണ്ഡൂക്യകാരികളും പുറമേ നൃസിംഹപുർവതാപസ്യപനിഷത്തിനും ഭാഷ്യം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒടുവിലത്തെ ഭാഷ്യം പത്മപാദന്റെ പ്രാർത്ഥന അനുസരിച്ചായിരിക്കണമെന്നു ഞാൻ ഊഹിക്കുന്നു. ഇവ കൂടാതെ അഥർവശിഖ, അഥർവശിരസ്സ് ഈ രണ്ടുപനിഷത്തുകൾക്കു കൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷ്യങ്ങളുണ്ടെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. എങ്കിലും അവ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല. അടുത്ത പടിയിൽ നില്ക്കുന്നതു ഭഗവദ്ഗീതാഭാഷ്യമാകുന്നു. ബ്രഹ്മസൂത്രങ്ങൾ, ദശോപനിഷത്തുകൾ, ഭഗവദ്ഗീത ഇവയെ പ്രസ്ഥാനത്രയമെന്നു പറയുന്നു. പ്രസ്ഥാനത്രയത്തിനു ഭാഷ്യങ്ങൾ രചിക്കുന്ന പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠന്മാരെയാകുന്നു പരിപൂർണ്ണന്മാരായ മതാചാര്യന്മാരായി ഭാരതീയർ അങ്ഗീകരിക്കുന്നത്. ആദ്യത്തെ, പ്രസ്ഥാനത്രയഭാഷ്യകാരനാണ് ശങ്കരഭഗവൽപാദർ. ഭഗവദ്ഗീതയ്ക്കുപുറമെ മഹാഭാരതാന്തർഗതങ്ങളായ വിഷ്ണുസഹസ്രനാമത്തിനും സനൽസുജാതീയത്തിനും ആചാര്യൻ ഭാഷ്യകാരനാണ്. അവ കൂടാതെ ലളിതാത്രിശതീക്കും ഹസ്താമലകന്റെ “നിമിത്തം മനശ്ചക്ഷരാദിപ്രവൃത്തൗ” എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഒരു ചെറിയ വേദാന്ത കൃതിക്കുംകൂടി അദ്ദേഹം ഭാഷ്യം രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി ഐതിഹ്യമുണ്ടെങ്കിലും ത്രിശതീഭാഷ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയല്ലെന്നുള്ളതിന് അതിർത്തന്നെ തെളിവുണ്ട്. ‘ഹല്ലീസലാസ്യ സത്തുഷ്ടാ’ എന്ന പദം വ്യാഖ്യാനിക്കുമ്പോൾ പ്രസ്തുതഭാഷ്യകാരൻ ഹാരാവലീകോശത്തിൽനിന്ന് ഒരു ശ്ലോകാർദ്ധം ഉദ്ധരിക്കുന്നു. ഹാരാവലി, ത്രികാണ്ഡശേഷം തുടങ്ങിയ കോശ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണേതാവായ പുരുഷോത്തമദേവൻ എന്ന ബൗദ്ധാചാര്യൻ ജീവിച്ചിരുന്നതു ക്രി. പി. പന്ത്രണ്ടാം ശതകത്തിന്റെ മധ്യത്തിലാണ്. അതിനാൽ ത്രിശതീഭാഷ്യത്തിന്റെ നിർമ്മാതാവു ശൃങ്ഗേരിപീഠത്തെ അനന്തരകാലത്തിൽ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന മറ്റൊരു യതിവര്യനാണെന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വിഷ്ണുസഹസ്രനാമഭാഷ്യം ഗോവിന്ദസ്വാമികളുടെ ആജ്ഞ അനുസരിച്ചു രചിച്ചതാണ്.

മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ

സ്വാമികൾ അദ്വൈതവേദാന്തതത്ത്വങ്ങളെ പ്രസ്തുഷ്ടമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വലുതും ചെറുതുമായി മൂപ്പത്തിമൂന്നോളം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവ (1) വിവേകചുഡാമണി; (2) ഉപദേശസാഹസ്രി; (3) അപരോക്ഷാനുഭൂതി; (4) വാക്യവൃത്തി; (5) സ്വാത്മനിരൂപണം; (6) ആത്മബോധം; (7) ശതശ്ലോകി; (8) ദശശ്ലോകി; (9) സർവവേദാന്തസിദ്ധാന്തസാരസംഗ്രഹം; (10) പ്രബോധസുധാകരം; (11) സ്വാത്മപ്രകാശിക; (12) മനീഷാപഞ്ചകം; (13) അദ്വൈതപഞ്ചരത്നം; (14) നിർവാണഷട്കം; (15) അദ്വൈതാനുഭൂതി; (16) ബ്രഹ്മാനുചിന്തനം; (17) പ്രശ്ലോത്തരരത്നമാലിക; (18) സദാചാരാനുസന്ധാനം; (19) യോഗതാരാവലി; (20) ഉപദേശപഞ്ചകം; (21) ധന്യാഷ്ടകം; (22) ജീവന്മുക്താനന്ദ ലഹരി; (23) അനാന്തശ്രീവിഗർഹണപ്രകരണം; (24) സ്വരൂപാനുസന്ധാനം; (25) യതിപഞ്ചകം; (26) പഞ്ചീകരണം; (27) തത്ത്വോപദേശം; (28) ഏകശ്ലോകി; (29) മായാപഞ്ചകം; (30) പ്രൗഢാനുഭൂതി; (31) ബ്രഹ്മജ്ഞാനാവലിമാല; (32) ലഘുവാക്യവൃത്തി; (33) നിർവാണമഞ്ജരി ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളാകുന്നു.

സ്തോത്രങ്ങൾ-ഭഗവൽപാദർ

(1) ഗണപതിസ്തോത്രങ്ങൾ; (2) സുബ്രഹ്മണ്യസ്തോത്രം; (3) ശിവസ്തോത്രങ്ങൾ; (4) ദേവീസ്തോത്രങ്ങൾ; (5) വിഷ്ണുസ്തോത്രങ്ങൾ; (6) സങ്കീർണ്ണസ്തോത്രങ്ങൾ ഇങ്ങനെ പല ദേവതകളേയും അധികരിച്ചു സ്തോത്രരത്നങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. (1) ഗണേശപഞ്ചരത്നം; (2) ഗണേശഭജങ്ഗം ഇവ ഒന്നാമത്തെ വകുപ്പിലും; (3) സുബ്രഹ്മണ്യഭജങ്ഗം രണ്ടാമത്തെ വകുപ്പിലും; (4) ശിവഭജങ്ഗം, (5) ശിവാനന്ദലഹരി, (6) ശിവപാദാദികേശാന്തവർണ്ണസ്തോത്രം, (7) ശിവകേശാദിപാദാന്തവർണ്ണസ്തോത്രം, (8) വേദസാരശിവസ്തോത്രം, (9) ശിവപരാധക്ഷമാപണസ്തോത്രം, (10) സുവർണ്ണമാലാസ്തുതി, (11) ദശശ്ലോകീസ്തുതി, (12) ദക്ഷിണാമൂർത്തിവർണ്ണമാലാസ്തോത്രം, (13) ശ്രീദക്ഷിണാമൂർത്യഷ്ടകം, (14) ശ്രീമൂല്യജയമാനസിക പുജാസ്തോത്രം, (15) ശിവനാമാവല്യഷ്ടകം, (16) ശിവപഞ്ചാക്ഷരസ്തോത്രം, (17) ഉമാമഹേശ്വരസ്തോത്രം ഇവ മൂന്നാമത്തെ വകുപ്പിലും ഉൾപ്പെടും. (18) സൗന്ദര്യലഹരി, (19) ദേവീഭജങ്ഗസ്തോത്രം, (20) ആനന്ദലഹരി, (21) ത്രിപുരസുന്ദരീ വേദപാദസ്തോത്രം, (22) ത്രിപുരസുന്ദരീമാനസപുജാസ്തോത്രം, (23) ദേവീഷഷ്ടപചാരപുജാസ്തോത്രം, (24) ത്രിപുരസുന്ദര്യഷ്ടകം, (25) ലളിതാപഞ്ചരത്നം, (26) കല്യാണവൃഷ്ടിസ്തുതം, (27) നവരത്നമാലിക, (28) മന്ത്രമാതൃകാപുഷ്പമാലാസ്തുതം, (29) ഗൗരീദശകം, (30) ദേവീഭജങ്ഗം ഇവയാണ് നാലാമത്തെ വകുപ്പിൽ ചേരുന്നത്. അഞ്ചാമത്തെ വകുപ്പിൽ (31) ഹന്തമൽപഞ്ചകം, (32) ശ്രീരാമഭജങ്ഗം, (33) ലക്ഷ്മീനൃസിംഹ പഞ്ചരത്നം, (34) ലക്ഷ്മീനൃസിംഹകരുണാരസസ്തോത്രം, (35) ശ്രീവിഷ്ണുഭജങ്ഗം, (36) വിഷ്ണുപാദാദികേശാന്തസ്തോത്രം, (37) പാണ്ഡുരങ്ഗാഷ്ടകം, (38) അച്യുതാഷ്ടകം, (39) കൃഷ്ണാഷ്ടകം, (40) ഹരിസ്തുതി, (41) ഗോവിന്ദാഷ്ടകം, (42) ഭഗവന്മാനസപുജ, (43) മോഹമുദ്ഗരം ഇവയാണ് അന്തർഭവിക്കുന്നത്. ആറാമത്തെ വകുപ്പിൽ (44) കനകധാരാസ്തോത്രം, (45) അന്നപൂർണ്ണാഷ്ടകം, (46) മീനാക്ഷീപഞ്ചരത്നം, (47) മീനാക്ഷീസ്തോത്രം, (48) ദക്ഷിണാമൂർത്തിസ്തോത്രം, (49) കാലദൈവവാഷ്ടകം, (50) നർമ്മദാഷ്ടകം, (51) യമുനാഷ്ടകം, (52) മണികർണ്ണികാഷ്ടകം, (53) നിർഗുണമാനസപുജ, (54) പ്രാതഃസ്തരണസ്തോത്രം, (55) ജഗന്നാഥാഷ്ടകം, (56) ഷട്പദീസ്തോത്രം, (57) ഭ്രമരാംബാഷ്ടകം, (58) ശിവപഞ്ചാക്ഷരനക്ഷത്രമാലാസ്തോത്രം, (59) ദ്വാദശലിങ്ഗസ്തോത്രം, (60) അർദ്ധനാരീശ്വരസ്തോത്രം, (61) ശാരദാഭജങ്ഗപ്രയാതാഷ്ടകം, (62) ഗുർവഷ്ടകം, (63) കാശീപഞ്ചകം (64) നർമ്മദാഷ്ടകം ഈ സ്തോത്രങ്ങൾ അടങ്ങുന്നു.

മന്ത്രശാസ്ത്രം

മന്ത്രശാസ്ത്രത്തിൽ ഭഗവൽപാദരുടെ കൃതി 32 പടലങ്ങളായി വിഭജിച്ചിട്ടുള്ള സുപ്രസിദ്ധമായ പ്രപഞ്ച സാരമാകുന്നു. ഇതുകൂടാതെ സപര്യാഹൃദയം എന്നൊരു ഗ്രന്ഥംകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റേതാണെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അതു വാണിവിലാസക്കാർ ആചാര്യകൃതിസമുച്ചയത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. അതുപോലെ സൗഭാഗ്യവിദ്യ, സുഭഗോദയ പദ്ധതി ഇങ്ങനെ വേറെയും മന്ത്രശാസ്ത്രരഹസ്യങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ചില കൃതികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റേതാണെന്നു ചില പഴമക്കാർ പറഞ്ഞുവരുന്നു. സുഭഗോദയം ഭഗവൽപാദരുടെ കൃതിയാണോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതും പ്രഭയെന്ന വ്യാഖ്യാനവും ത്രിപുരാപുജയ്ക്ക് ജ്യേഷ്ഠമിമർശിനി എന്ന വ്യാഖ്യാനവും ശാഭവോദയം എന്നൊരു തന്ത്രനിബന്ധവും ശിവാനന്ദയോഗി എന്നൊരു സിദ്ധന്റെ കൃതികളാകുന്നു. ശിവാനന്ദന്റെ കാലദേശങ്ങൾ അവിജ്ഞാതങ്ങളായിരിക്കുന്നു.

ശാങ്കരസ്മൃതി

കേരളത്തിലെ ആചാരങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന ശാങ്കരസ്മൃതി ഏതോ ഒരു ശങ്കരൻ നമ്പൂരിയുടെ കൃതിയെന്നല്ലാതെ അതു ഭഗവൽപാദരുടെ നിബന്ധമാണെന്നു പറയാൻ യാതൊരു നിർവാഹവും കാണുന്നില്ല. ഒന്നാമത് അതിന്റെ അടിസ്ഥാനമെന്നു പറയുന്ന ഭാർഗ്ഗവസ്മൃതി ഇനിയും കണ്ടു കിട്ടിയിട്ടില്ല. രണ്ടാമതു ഭാർഗ്ഗവസ്മൃതിയേയോ ശാങ്കരസ്മൃതിയേയോ ഇതരസ്മൃതികാരന്മാർ സ്മരിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ശാങ്കരസ്മൃതി തന്റെ കാലത്തുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ അതു നിശ്ചയമായി അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട മാധവാചാര്യർപോലും സർവസ്മൃതി പ്രദീപമായ ‘പരാശരമാധവീയ’ത്തിൽ അങ്ങനെയൊരു ഗ്രന്ഥമുള്ളതായി പറയുന്നമില്ല. ആചാര്യപാദരുടെ ശിഷ്യനായ വിശ്വരൂപന്റെ ബാലക്രിഡയിലും ശാങ്കരസ്മൃതിയെ സ്മരിച്ചുകാണുന്നില്ലെന്ന് ഇവിടെ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മൂന്നാമതു ഭഗവൽപാദരുടെ കവിതാശൈലി ശാങ്കരസ്മൃതിയിൽ ഒരിടത്തും തൊട്ടുതെറിയിട്ടുപോലുമില്ല. നാലാമതു സന്ന്യാസിവര്യനായ ആ മഹാത്മാവു കേരളാചാരങ്ങളെ ക്രോഡീകരിച്ച് ഒരു ഗ്രന്ഥം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുകയില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, നിർമ്മിച്ചാൽ തന്നെ കർമ്മകാണ്ഡോപാസകന്മാരായ അന്നത്തെ നമ്പൂരിമാർ അതു പ്രമാണത്വേണ അങ്ഗീകരിച്ചിരിക്കുകയുമില്ല. അഞ്ചാമതു വസ്തുവുടമസ്ഥൻ എന്ന അർത്ഥത്തിൽ ‘ജന്മി’ എന്ന പദം ശാങ്കരസ്മൃതിയിൽ ധാരാളമായി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“ജന്മിനോ യദി ഭൂദേവാ ജന്മോപഗ്രഹണാൽ ക്വചിത് ആഗതേന ച ജീവേയുർജ്ജന്മഭോഗേന കർഷകാൽ സർവേ ജന്മിന ഏതേന വ്യാഖ്യാതാ ഇതി ഭാർഗ്ഗവഃ സ്വക്ഷേത്രേ സങ്ഗ്രഹം ചക്രേ വിഷ്ണുദ്ധർമ്മപതിർദ്ദൃഗഃ ലജ്ജതേ ഭർത്സ്യതേ തേന വിപ്രഃ കാമീ ശമോചിതഃ ജല്ലേതി വർണ്ണവ്യത്യസാൽ തൽസംബന്ധേന സാച ഭൂഃ ജന്മേത്യാഖ്യായതേ തസ്യ സ്വാമിത്വഞ്ച തദാശ്രയം” എന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക. ‘ലജ്’ ധാതുവിനു പൂഷോദരാ ദിരീത്യാ വർണ്ണവ്യത്യസം വന്നിട്ടു ജല്ലി എന്ന പദവും ‘ജല്ലി’ രൂപാന്തരപ്പെട്ടു ജന്മി എന്ന പദവും ഉണ്ടായി എന്നത്രേ ഗ്രന്ഥകാരൻ പറയുന്നത്. ഇത്രമാത്രം അസംബന്ധമായ ഒരു നിരുക്തത്തിനു സർവശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഭഗവൽപാദരെ ഉത്തരവാദി ആക്കുന്നത് അന്യായമാണ്. ജന്മിക്കും ജന്മിന്മാർക്കും ആഗമം ഒന്നുതന്നെയാണ്. ജന്മി ഏതു ധാതുവിൽനിന്നു വന്നാലും പ്രകൃതാർത്ഥത്തിൽ അതു സംസ്കൃതഭാഷയിൽ പ്രയോക്തവ്യമല്ലെന്നുള്ളതിൽ പക്ഷാന്തരത്തിന് അവകാശമില്ലല്ലോ. ഇനിയും പലതും പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തെപ്പറ്റി പറയുവാൻണ്ട്. എത്രയോ ശങ്കരാചാര്യന്മാർ കേരളത്തിൽ ഓരോ കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടുണ്ട്. പയ്യൂർ ശങ്കരഭട്ടതിരി എന്നൊരു പണ്ഡിതൻ ക്രി. പി. പതിനാലാം ശതകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരു ഒരു ഗോവിന്ദഭഗവൽപാദനായിരുന്നു എന്നു വേദാരണ്യവാസുദേവന്റെ ശിവോദയത്തിൽ നിന്ന് അറിയുന്നു. ശാങ്കരസ്മൃതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയായിരിക്കുമോ എന്നറിയില്ല. പരപ്രതാരണംചെയ്തു സ്വകീയമായ ഗ്രന്ഥത്തിനു മേന്മ നേടുവാൻവേണ്ടി ആരെങ്കിലും ശങ്കരപദം അതോടു ഘടിപ്പിച്ചുമിരിക്കാവുന്നതാണ്.

10 ഭഗവൽപാദരുടെ മഹിമ

സ്വാമികളുടെ കൃതികളിൽ ഒന്നിനെപ്പറ്റിയും എന്തെങ്കിലും പ്രതിപാദിക്കുവാൻ ഈ പുസ്തകത്തിൽ സ്ഥലസൗകര്യമില്ല; അതിനു വലിയ തോതിൽ മറ്റൊരു പുസ്തകം തന്നെ എഴുതേണ്ടിവരുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് അതിനായി ഇവിടെ ഉദ്യമിക്കുന്നില്ല. ഒരു കവിയുടേയോ, ഗദ്യകാരന്റേയോ, തത്ത്വചിന്തകന്റേയോ, സന്മാഗ്ദർശിയുടേയോ, പ്രതിവാദിയേക്കുറനായ ശാസ്ത്രവാദിയുടേയോ, സാക്ഷാൽകൃതബ്രഹ്മാവായ യോഗിയുടേയോ, സനാതനധർമ്മപ്രതിഷ്ഠാപകനായ ആചാര്യന്റേയോ, സർവവിദ്യാവിചക്ഷണനായ ജീവനുക്തന്റേയോ, - ഏതു നിലയിൽനിന്നു നോക്കിയാലും അദ്ദേഹം അതിമാനുഷനായി, അപ്രതിരഥനായി, അവണ്ഡതേജസ്വിയായി, അതുഭൂതപ്രഭാവനായി പരിലസിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം പുനഃസ്ഥാപനം ചെയ്ത അദ്വൈതമതം അതിന്റെ സ്വതന്ത്രതകൊണ്ടും മാർമ്മികതകൊണ്ടും സർവ്വക്ഷയതകൊണ്ടും ആരേയും ആശ്ചര്യപരതന്ത്രരാക്കുന്നു. അന്ധവിശ്വാസത്തിന്റെ ത്രസരേണവിനുപോലും അവിടെയെങ്ങും സ്ഥാനമില്ല; സർവ്വവും ബുദ്ധിഗ്രാഹ്യം, ഉപപത്തിയുക്തം, ക്ഷോദക്ഷമം. ആ സിദ്ധാന്തം ആദിത്യബിംബത്തെപ്പോലെ പരിപൂർണ്ണമാകുന്നു; അധ്യാഹാരാപേക്ഷ അവിടെയെങ്ങുംതന്നെയില്ല. ഭഗവൽപാദർ ജനിച്ച കാലത്തു കർമ്മമാർഗ്ഗവും ഭക്തിമാർഗ്ഗവും തമ്മിൽ ഭാരതത്തിൽ ഒരു വലിയ മത്സരം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ആദ്യത്തെക്കൂട്ടർ യാഗാദികർമ്മങ്ങൾക്കായും രണ്ടാമത്തേവർ ക്ഷുദ്രദേവതാപ്രീതിക്കായും ജന്തുക്കളെ ഹിംസിച്ചുവന്നു. ശാക്തന്മാർ, കാപാലികന്മാർ തുടങ്ങിയവരുടെ ഇടയിൽ മതം അസന്മാർഗ്ഗചര്യയ്ക്ക് ഒരു തിരസ്കരണിയായിപ്പോലും തീർന്നിരുന്നു. ഭഗവൽപാദർ സമകാലികന്മാരുടെ ദൃഷ്ടി ഭാരതത്തിന്റെ ശാശ്വതനിധികളായ ഉപനിഷത്തുക്കളിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുവിട്ടു; ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം അവർക്കു കരതലാമലകംപോലെ കാണിച്ചുകൊടുത്തു; മനുഷ്യന്റെ സർവ്വതോമുഖമായ ഉൽഗതിക്ക് അവ എത്രമാത്രം ഉപകരിക്കുന്നു എന്നും ബാദരായണസൂത്രങ്ങളിൽ അവയുടെ അനപലപനീയമായ സമന്വയം എങ്ങനെ സാധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും വിശദീകരിച്ചു. ആത്മാവും ബ്രഹ്മവും ഒന്നാണെന്നും വേദങ്ങളിൽ കാണുന്ന തത്ത്വമസ്യാദി മഹാവാക്യങ്ങളുടെ അർത്ഥം മറ്റൊന്നല്ലെന്നും ആ ഐക്യജ്ഞാനംതന്നെയാണ് മോക്ഷമെന്നും പ്രമാണംകൊണ്ടും യുക്തി കൊണ്ടും സ്ഥാപിച്ചു. ‘സംസാരഹേതുനിവൃത്തിസാധനബ്രഹ്മാത്മൈകത്വവിദ്യ’ യാണ് അദ്ദേഹം പ്രവചിച്ചത്. ഇതത്രേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹോപദേശരഹസ്യമെങ്കിലും ‘ന ബുദ്ധിഭേദം ജനയേദജ്ഞാനാം കർമ്മസങ്ഗിനാം’ എന്ന ന്യായമനുസരിച്ചു സാധാരണന്മാർക്കു ഭക്തിമാർഗ്ഗസഞ്ചാരം ആവശ്യമാണെന്ന് അദ്ദേഹം നിർണ്ണയിക്കുകയും തന്നിമിത്തം ആ മാർഗ്ഗത്തിൽ ജനങ്ങൾക്ക് അഭിരുചി ജനിപ്പിക്കുന്ന അനവധി സ്തോത്രങ്ങൾ രചിക്കുകയും ചെയ്തു. അവയിൽ സൗന്ദര്യലഹരി, ശിവാനന്ദലഹരി, വിഷ്ണുപാദാദികേശം തുടങ്ങിയ ചില സ്തോത്രങ്ങളുടെ മാഹാത്മ്യം അന്യാദൃശമാകുന്നു. അദ്ദേഹം മേല്പുത്തൂർ ഭട്ടതിരി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ ഒരു ദേവനിലും പക്ഷപാതിയായിരുന്നില്ല; ഏതു ദേവനേയും ദേവിയേയും ഉള്ളഴിഞ്ഞു സ്തുതിച്ചു. നാസ്തികമതമായ ബുദ്ധദർശനത്തെ ഖണ്ഡിക്കുക എന്നുള്ളതായിരുന്നു തന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഒന്ന് എങ്കിലും ബൗദ്ധന്മാരിൽനിന്നുപോലും സ്വീകാര്യങ്ങളായ പല തത്ത്വങ്ങളും സ്വീകരിച്ചു. ഭാരതത്തിന്റെ വിവിധ പ്രാന്തങ്ങളിൽ ബുദ്ധമതാചാര്യന്മാരെപ്പോലെ അദ്ദേഹവും സന്യാസിമഠങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. കാഞ്ചീപുരത്തെ കാമകോടിപീഠവും അദ്ദേഹം പ്രതിഷ്ഠിച്ചതായിത്തന്നെ വിചാരിക്കണം. അഗാധമായ തത്ത്വചിന്തകൊണ്ടും അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ പ്രതിപാദനരീതികൊണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ ആരുടെ ഹൃദയത്തേയും ഹഠാദാകർഷിക്കുന്നു. ‘പ്രസാദഗാംഭീര്യഗുണാഭിരാമം’ എന്നു ശങ്കരവിജയകാരൻ ബ്രഹ്മസൂത്രഭാഷ്യത്തിനു നല്കിട്ടുള്ള വിശേഷണം അത്യന്തം സമുചിതമാണ്. ‘ഏകശ്ലോകോപിയേഷു പ്രഥിതകവിജനാനന്ദസന്ദോഹകന്ദഃ’ എന്നു നവകാളിദാസനെപ്പോലെ നമുക്കും അതിശയോക്തിഭയം കൂടാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്തോത്രങ്ങളെ സ്തുതിക്കാം:

“ഗിരാം ധാരാ കല്പദ്രുമകസുമധാരാ പരഗുരോ-
 സ്തദർത്ഥാളീ ചിന്താമണികിരണവേണ്യാഗുണനികാ
 അഭങ്ഗവ്യങ്ഗ്യഘസ്മരസുരഭിദൃശോർമ്മിസഹദ്രർ-
 ദ്രിവം ഭവൈഃ കാവൈഃ സൃജതി വിദൃഷാം ശങ്കരഗുരഃ.”

എന്നും,

“സോൽക്കണ്ഠാകണ്ഠകണ്ഠീരവനഖരവര-
 ക്ഷുബ്ധമത്തേഭകംഭ-
 പ്രത്യഗ്രോന്മുക്തമുക്താമണിഗണസുഷമാ-
 ബദ്ധദോര്യദ്ധലീലാ
 മന്മാദ്രിക്ഷുബ്ധദൃശോർണ്ണവനികടസമു-
 ഛോലകല്ലോലമൈത്രി-
 പാത്രിഭൂതപ്രഭൂതാ ജയതി യതിപതേഃ
 കീർത്തിമാലാ വിശാലാ.”

എന്നും അദ്ദേഹം സ്വാമികളെപ്പറ്റി ചെയ്യുന്ന പ്രശസ്തിഗാനം ഏറ്റുപാടാൻ കേരളീയരായ നമുക്കാണ് സർവ്വോപരി അവകാശമുള്ളതും ഔതസുകൃമുണ്ടാകേണ്ടതും. ശങ്കരൻ ജനിച്ച കേരളം സാമാന്യമായ ഒരു ഭൂവിഭാഗമല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓരോ അപദാനങ്ങളിൽ കൂടിയും നാം ധീരധീരനായ ഒരു ദേശാഭിമാനിയെ— സാർവ്വലൗകികനായ ഒരു സമന്വയീകരണ നിപുണനെ— വിസ്തൃതനീയചരിതനായ ഒരു വിശ്വാസജീവലക്ഷ്യവിനെ ആണ് നിരീക്ഷിക്കുന്നത്. ആ മഹാനുഭാവന്റെ സ്മരണ നമുക്കു പര്യാപ്തമായ ഐക്യമത്യബോധം പ്രദാനം ചെയ്യുമാറാകട്ടെ.

11 ശിഷ്യപരമ്പരയും മറ്റും

ഉത്തരമിമാംസാദർശനചരിത്രത്തിൽ ബാദരായണൻ ശേഷം അടുത്തതായി നാം കാണുന്നത് ഗൗഡപാദനെയാണ്. ഗൗഡപാദൻ ഗോവിന്ദസ്വാമിയുടെ ആചാര്യനും ഭഗവൽപാദരുടെ പ്രാചാര്യനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ശുകബ്രഹ്മർഷിയുടെ ശിഷ്യനാണെന്നു പറയുന്നതു ശരിയല്ല. ഗൗഡപാദൻ മാണ്ഡൂക്യോപനിഷത്തിന് 215 ശ്ലോകങ്ങളിൽ കാരിക നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ കാരികയ്ക്കു ഭഗവൽപാദർ ഭാഷ്യം രചിച്ചുവെന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. മാണ്ഡൂക്യകാരികയിൽനിന്നാണ് മായാവാരം സ്വാമികൾ സ്വീകരിച്ചത്. സ്വാമികളുടെ ശിഷ്യന്മാരിൽ പത്മപാദൻ ബ്രഹ്മസൂത്ര ഭാഷ്യത്തിലെ ആദ്യത്തെ അഞ്ചു പാദങ്ങൾക്കു പഞ്ചപാദിക എന്നും ശേഷം പാദങ്ങൾക്കു വൃത്തിയെന്നും പേരുള്ള ടീക നിർമ്മിച്ചു. സുരേശ്വരന്റെ പ്രധാനകൃതികൾ സൂത്രഭാഷ്യവാർത്തികവും, നൈഷ്കർമ്മ്യസിദ്ധിയുമാണ്. അവയ്ക്കു പുറമേ തൈത്തിരീയോപനിഷദ്ഭാഷ്യത്തിനും ബൃഹദാരണ്യകോപനിഷദ്ഭാഷ്യത്തിനും ദക്ഷിണാമൂർത്തിസ്തവത്തിനുംകൂടി അദ്ദേഹം ടീകകൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആനന്ദഗിരിയുടെ അദ്വൈതഗ്രന്ഥത്തിനു പേർ ന്യായനിർണ്ണയമെന്നാണ്. വാചസ്പതിമിശ്രൻ ഷഡ്ദർശനങ്ങളിലും ഒന്നുപോലെ നിഷ്കാതനായിരുന്നു. പൂർവ്വമിമാംസയിൽ ന്യായകണികയും തത്ത്വബിന്ദുവും സാംഖ്യത്തിൽ സാംഖ്യതത്ത്വകൗമുദിയും യോഗത്തിൽ യോഗഭാഷ്യവിശാരദിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളാണ്. ഉത്തരമിമാംസയിൽ ആ മഹാശയൻ മണ്ഡനമിശ്രന്റെ ബ്രഹ്മസിദ്ധിക്കു ബ്രഹ്മതത്ത്വസമീക്ഷയെന്നും ഭഗവൽപാദരുടെ ബ്രഹ്മസൂത്രഭാഷ്യത്തിനു ഭാമതിയെന്നും രണ്ടു മഹനീയങ്ങളായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ രചിച്ചു. രണ്ടു പേരുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളേയും കഴിവുള്ളിടത്തോളം സംയോജിപ്പിച്ചു. ഭാമതിക്ക് അമലാനന്ദൻ (പതിമൂന്നാം ശതകം) കല്പതരുവും, കല്പതരുവിന് അപ്പയ്യദീക്ഷിതർ (ക്രി. പി. പതിനാറാം ശതകം) പരിമളവും രചിച്ചു. പ്രകാശാത്മയതി (ക്രി. പി. 1200) പഞ്ചപാദികയ്ക്കു വിവരണമെഴുതി. അങ്ങനെ ഭാമതീ പ്രസ്ഥാനമെന്നും വിവരണപ്രസ്ഥാനമെന്നും അദ്വൈതവേദാന്തത്തിൽ രണ്ടു ശാഖകൾ ഉത്ഭവിച്ചു. വിദ്യാരണ്യൻ വിവരണത്തിനു വിവരണപ്രമേയസങ്ഗ്രഹം നിർമ്മിച്ചു. വിഷ്ണുഭട്ടൻ അതിനു ജ്ജവിവരണമെന്ന ഒരു ടീകയും, ഭാരതീതീർത്ഥനെന്നുകൂടി പേരുള്ള രാമാനന്ദൻ ജ്ജവിവരണത്തിനു ത്രയന്തഭാവദീപിക എന്ന മറ്റൊരു ടീകയും രചിച്ചു. മഹാകവി ശ്രീഹർഷന്റെ (ക്രി. പി. പന്ത്രണ്ടാം ശതകം) ഖണ്ഡനഖണ്ഡഖാദ്യവും, മധുസൂദനസരസ്വതിയുടെ (ക്രി. പി. പതിനാറാം ശതകം) അദ്വൈതസിദ്ധിയും അദ്വൈതവേദാന്തത്തിലെ മറ്റു രണ്ടു പ്രമാണഗ്രന്ഥങ്ങളാകുന്നു. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഇതിലധികം വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. തൃശൂർ മാങ്ങളിലെ സ്വാമിയാരന്മാരും അദ്വൈതവിഷയകമായി പല ഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ കാലവും മറ്റും കണ്ടുപിടിക്കുന്നതു വളരെ വിഷമമാണ്.

12 പത്മപാദാചാര്യർ

ഭഗവൽപാദരുടെ നാലു ശിഷ്യന്മാരിൽ പത്മപാദൻ ഒരു നമ്പൂരിയാണെന്നു കേരളത്തിൽ ഐതിഹ്യമുണ്ട്. 'ഗുരോ മമ ഗൃഹം ബത! ചോളദേശേ' എന്ന് അദ്ദേഹം ശങ്കരനോടു വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്നതായി നവകാളിദാസൻ പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതു കേരളീയർക്കു വിശ്വസിക്കേണ്ട നിർബ്ബന്ധമില്ല. ഗോവിന്ദനാഥന്റെ ശങ്കരാചാര്യചരിതം നാലാമധ്യായത്തിലും പത്മപാദാചാര്യചരിതത്തിലും കാണുന്ന കഥ താഴെ ചേർക്കുന്നു. വെട്ടത്തുനാട്ടു തൃക്കണ്ടിയൂർ ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപം ആലത്തൂർ ഗ്രാമത്തിൽ പെട്ട വേമണ്ണില്ലത്തിൽ സോമശർമ്മാവിന്റെ പുത്രനായി വിഷ്ണുശർമ്മാവു ജനിച്ചു. സോമശർമ്മാവിനു നരസിംഹോപാസ്തിയുടെ ഫലമായിട്ടായിരുന്നു ആസന്താനം ലഭിച്ചത്. ബാല്യത്തിൽതന്നെ അതിബുദ്ധിമാനായ വിഷ്ണുശർമ്മാവു വേദശാസ്ത്രപാരഗനായും നരസിംഹോപാസകനായും തീർന്നു. തന്റെ കുടുംബത്തെ ദാരിദ്ര്യത്തിൽ നിന്നു സമൃദ്ധരിക്കുന്നതിനായി വൈശ്യവൃത്തി സ്വീകരിച്ചു ധാരാളം ധനം സമ്പാദിച്ചു. ഒരിക്കൽ യാത്രാമദ്ധ്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാണിജ്യദ്രവ്യങ്ങളെല്ലാം കള്ളന്മാർ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അതു കണ്ടു വൈരാഗ്യംവന്നു ജന്മനാശത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗമന്വേഷിച്ചു കാശിയിൽ ചെന്നു ഭഗവൽപാദരുടെ അന്തേവാസിത്വം സ്വീകരിച്ചു. ഒടുവിൽ ബദര്യശ്രമത്തിൽ പണ്ടു നരനാരായണന്മാർ തപസ്സു ചെയ്തിരുന്ന നാരായണഗിരിയിൽ വിഷ്ണുപ്രതിമ സ്ഥാപിച്ച് അതിന്റെ പുജയ്ക്കു നമ്പൂരിമാരെത്തന്നെ നിയമിച്ചു. ഇന്നും ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ പുജയ്ക്കു നമ്പൂരിമാർക്കുമാത്രമേ അവകാശമുള്ളൂ. പത്മപാദൻ പാറപ്പുറത്തു ദണ്ഡുകൊണ്ടടിച്ചുണ്ടാക്കിയ ദണ്ഡാഘാതതീർത്ഥം ഇക്കാലത്തും കവോഷ്ടമായിത്തന്നെ കാണപ്പെടുന്നു. അവിടെത്തന്നെ ആ മഹാത്മാവു മൂന്നു കൊല്ലം തപസ്സു ചെയ്തതിനുശേഷം സമാധിയെ പ്രാപിച്ചു. ഈ കഥയിൽ അവിശ്വസനീയമായി യാതൊന്നും കാണുന്നില്ല.

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക് ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 1

ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

1. ഭാഷ
2. ദ്രാവിഡം
3. മലയാളഭാഷയുടെ ഉൽപത്തി
4. കേരളവും ആര്യസംസ്കാരവും
5. കേരളവും ചെന്തമിഴ് സാഹിത്യവും
6. പാട്ടും മണിപ്രവാളവും
7. സംസ്കൃതസാഹിത്യം
8. സംസ്കൃതസാഹിത്യം (തുടർച്ച)
9. സംസ്കൃതസാഹിത്യം (വീണ്ടും തുടർച്ച)
10. നാടോടിപ്പാട്ടുകൾ I
11. നാടോടിപ്പാട്ടുകൾ II
12. നാടോടിപ്പാട്ടുകൾ III
13. ഭാഷാകൃതികൾ (പദ്യം) I
14. മണിപ്രവാളകൃതികൾ
15. സംസ്കൃതകൃതികൾ
16. ഭാഷാകൃതികൾ – പദ്യം
17. മണിപ്രവാളകൃതികൾ II
18. ലീലാതിലകം
19. ചില ആനുഷങ്ഗിക വിഷയങ്ങൾ

വെബ് പതിപ്പ് കണ്ണികൾ

1. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 1
2. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 2
3. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 3
4. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 4
5. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 5